

OBSAH

Predhovor (<i>M. Hrozenská</i>)	7
1 Fenomén starnutia a staroby optikou prírodných a sociálnych vied (<i>M. Hrozenská</i>) ..	9
1.1 Demografický vývoj obyvateľstva vo svete a na Slovensku	10
1.2 Základné biologicko-medicínske charakteristiky starnutia a staroby	15
1.3 Psychologické determinanty vyššieho veku	19
1.4 Príprava na starnutie a starobu a odchod do dôchodku	23
1.5 Manželstvo starších ľudí, strata partnera a osamelosť	26
1.6 Význam rodiny a domáceho prostredia v živote staršieho človeka	28
1.7 Medzigeneračné vzťahy s akcentom na rolu starorodičovstva	32
1.8 Autonómia staršieho človeka	36
1.9 Ageizmus – diskriminácia (znevýhodnenie) ľudí na základe veku	39
1.10 Násilie páchané na starších ľuďoch	44
2 Fenomén kvality života v sociálnej práci (<i>M. Hrozenská</i>)	47
2.1 Historicko-filozofické súvislosti kvality života	47
2.2 Konceptualizácie kvality života v kontexte sociálnej práce	50
2.3 Teórie, modely a výskumy kvality života	53
2.4 Kvalita života a starší človek	63
2.5 Kvalita života starších ľudí a postmoderna	67
2.6 Kvalita života starších ľudí vo výskumných zisteniach	70
3 Špecifiká sociálnej práce s osobami vyššieho veku (<i>M. Hrozenská</i>)	73
3.1 Formy sociálnej starostlivosti a sociálnej pomoci určené starším ľuďom	74
3.2 Filozofia prístupu k osobám vyššieho veku a pri práci s nimi	78
3.3 Sociálna opora starších ľudí	81
3.4 Adaptácia starších ľudí na život v inštitucionalizovanom prostredí	83
3.5 Špecifiká sociálnej práce na odbore dôchodkového poistenia Sociálnej poisťovne (<i>Z. Vranková</i>)	86
3.6 Špecifiká sociálnej práce na oddelení posudkových činností	90
3.7 Špecifiká sociálnej práce so staršími ľuďmi v zdravotníckych zariadeniach (<i>D. Matuščinová</i>)	94
3.8 Špecifiká sociálnej práce so staršími ľuďmi v územnej (regionálnej) komunite (<i>L. Pavelová</i>)	108
3.9 Dlhodobá starostlivosť o starších ľudí (<i>M. Hrozenská</i>)	110
3.10 Reminiscenčná terapia	116
3.11 Validačná terapia	119
3.12 Kanisterapia a felinoterapia	122
4 Zdravotné aspekty starostlivosti o starších ľudí (<i>L. Poledníková</i>)	127
4.1 Koncepcia geriatrickej starostlivosti v Slovenskej republike	127
4.2 Osobitosti chorôb v starobe	130
4.3 Dôležité geriatrické syndrómy, najčastejšie problémy seniora	130
4.4 Riziká inštitucionalizácie vo vyššom veku z perspektívy zdravotníckych zariadení	135
4.5 Osobitosti komunikácie so starším pacientom	136

5 Miesto a úlohy sociálnej práce v starostlivosti o zomierajúcich starších ľudí <i>(R. Dratva)</i>	139
5.1 Východiská sociálnej práce v starostlivosti o zomierajúceho	139
5.2 Sociálna práca v starostlivosti o zomierajúcich	142
5.3 Komunikácia so zomierajúcim a rodinou	144
6 Ošetrovateľské aspekty v starostlivosti o zomierajúcich starších ľudí <i>(A. Slamková)</i> ..	148
6.1 Paliatívne ošetrovateľstvo – základné východiská	148
6.2 Úlohy sestry v starostlivosti o príbuzných zomierajúceho	151
6.3 Sestra ako členka multidisciplinárneho tímu	152
6.4 Aplikácia sesterských činností pri uspokojovaní potrieb zomierajúcich seniorov	153
6.5 Činnosti sestry pri vybraných sesterských diagnózach	154
Záver	160
Prílohy	161
Použitá literatúra	172